

Til

Hovedutvalget for opplæring
v/Sogn og Fjordane fylkeskommune
Askedalen 2
6863 Leikanger

28. oktober 2013

SOGN JORD- OG HAGEBRUKSSKULE – EN SKOLE FOR FRAMTIDAS LANDBRUK

Vi er kjent med at Sogn Jord- og Hagebruksskule står i fare for å bli nedlagt fordi det blant annet er behov for å investere i ny bygningsmasse for å sikre forsvarlig drift.

Sogn Jord- og Hagebruksskule har det eneste helhetlige utdanningstilbudet i økologisk landbruk på Vg2- og Vg3-nivå i Norge, og er den eneste skolen i landet med landslinje i økologisk landbruk. Skolen opplever stadig å bli trua med nedlegging. Dette fører til ei vedvarende, uforutsigbar framtid for skolen og de ansatte, som årlig utdanner agronomer med praktisk så vel som teoretisk kompetanse i økologisk landbruk. Sogn Jord- og Hagebruksskule er en institusjon som bidrar i lokal næringsutvikling og er en viktig arbeidsplass i Aurland kommune, med 25 årsverk fordelt på 30-35 ansatte.

Oikos – Økologisk Norge, Utviklingsfondet, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag mener at det vil være svært uheldig å legge ned en skole med et godt etablert utdanningstilbud i økologisk landbruk. FN sin mat og landbruksorganisasjon (FAO) har i flere rapporter slått fast at økologisk landbruk bidrar til økt matvaresikkerhet og mindre utslipp av klimagasser; bruk av lokale ressurser, resirkulering av næringsstoff, oppbygging av organisk materiale i jorda, redusert nitrogengjødsling og bruk av tungt løselige gjødselslag vil være gunstig i et klimaperspektiv.

Økologisk forbruk er i sterk vekst, bare i 2012 var veksten på 17 prosent på landsbasis. En undersøkelse i Nationen i sommer viste at 36 prosent av de spurte var villig til å betale mer for økologiske produkter. Tall fra SLF sin 1. halvårs rapport om produksjon og omsetning av økologiske landbruksvarer i 2013, viser at etterspørselen etter økologisk mat fortsetter å øke. Statistikken viser at Norge henger etter andre land når det gjelder tilgjengelighet til økologiske varer overfor forbrukerne. Norge har potensiale til å øke den økologiske matproduksjonen, og det er nødvendig at vi som nasjon også legger til rette for å utdanne og rekruttere agronomer med solid teoretisk og praktisk fagkompetanse på området. Sett fra dette perspektivet vurderer vi det som svært uheldig å bygge ned et kompetansebyggende tiltak som fungerer godt.

I Meld. St. nr. 9 (2011-2012) står det som et uttalt mål at 15 prosent av matproduksjonen og matforbruket i 2020 skal være økologisk. For å kunne følge opp dette målet, er det avgjørende at det blir utdannet agronomer med kunnskap om økologisk matproduksjon. Vi mener at økologisk landbruk fortsatt bør være et nasjonalt satsningsområde, og ser med bekymring på at landets eneste helhetlige utdanningstilbud i økologisk landbruk er under stadige trusler om nedlegging.

Vi er kjent med at skolen, i tillegg til kjernevirksomheten som er utdanning i økologisk landbruk, har flere kommersielle virksomheter og prosjektaktiviteter. Skolen har et bredt kurstilbud med stedsbasert

næringsutvikling, et oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet/Innovasjon Norge for småskala melkeforedling og flere prosjekt innen geitehold, frukt- og grønnsaksproduksjon. Skolen driver også tre kommersielle avdelinger uten offentlig støtte: gardsbutikken, internatet og blomsterproduksjon i veksthus. Ei nedlegging av skolen vil svært trolig ha negative ringvirkninger for stedsbasert næringsutvikling innen småskala matforedling, og på det lokale næringsliv. Sogn Jord- og Hagebruksskule har også etablert et Fredskorpssamarbeid med Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) med utveksling av unge voksne innen økologisk landbruk og småskala ysting mellom Norge og Tanzania.

Sogn Jord- og Hagebruksskule bidrar selvsagt også til å sette Aurland og Sogn og Fjordane på kartet nasjonalt og internasjonalt.

I et framtidsperspektiv vil det være svært viktig å legge vekt på miljø og bærekraft i den nasjonale matproduksjonen. Økologisk landbruk fungerer som en spydspiss på dette feltet. Oikos – Økologisk Norge, Utviklingsfondet, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag bidrar gjerne til å se på løsninger som kan være gunstige for skolen på lengre sikt, og oppfordrer med dette Sogn og Fjordane fylkeskommune til å sikre forsvarlig drift av Sogn Jord- og Hagebruksskule og bidra til ei forutsigbar framtid for en skole som utdanner agronomer for framtida.

Vennlig hilsen

Regine Andersen
Daglig leder
Oikos – Økologisk Norge

Kari Helene Partapuoli
Daglig leder
Utviklingsfondet

Nils T. Bjørke
Leder
Norges Bondelag

Ann Merete Furuberg
Leder
Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Kopi:

Fylkesrådmann i Sogn og Fjordane fylkeskommune, Tore Eriksen
Fylkesordfører i Sogn og Fjordane fylkeskommune, Åshild Kjelsnes
Direktør for opplæring i Sogn og Fjordane fylkeskommune, Bekka Skaasheim
Ordfører i Aurland kommune, Noralv Distad
Saksbehandler i Aurland kommune, Haakon Skjerdal
Rektor på Sogn Jord- og Hagebruksskule, Bjørg Fritsvold